

SCI-CONF.COM.UA

PROGRESSIVE RESEARCH IN THE MODERN WORLD

**PROCEEDINGS OF V INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
FEBRUARY 1-3, 2023**

**BOSTON
2023**

PROGRESSIVE RESEARCH IN THE MODERN WORLD

Proceedings of V International Scientific and Practical Conference

Boston, USA

1-3 February 2023

Boston, USA

2023

UDC 001.1

The 5th International scientific and practical conference “Progressive research in the modern world” (February 1-3, 2023) BoScience Publisher, Boston, USA. 2023. 674 p.

ISBN 978-1-73981-125-9

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Progressive research in the modern world. Proceedings of the 5th International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Boston, USA. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/v-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-progressive-research-in-the-modern-world-1-3-02-2023-boston-ssha-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: boston@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 BoScience Publisher ®

©2023 Authors of the articles

71. *Цись Я. В.* 456
ПРОБЛЕМА РОЗПОВСЮДЖЕННЯ БУЛІНГУ В ЗВО
72. *Яковлева С. Д.* 460
ОСОБЛИВОСТІ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕНИМ ІНТЕЛЕКТОМ

ART

73. *Трипанов М.* 467
THE GUITAR DUO IN WORLDWIDE MUSICAL CULTURE
74. *Жосул В. І.* 471
ХУДОЖНІ МОТИВИ В АБСТРАКЦІЇ ОЛЕКСАНДРА КОДЕНКА
75. *Щербаков С. О.* 475
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ 3D МОДЕЛЮВАННЯ В СУЧАСНІЙ СКУЛЬПТУРІ
76. *Яковлева Ю. С.* 479
ПОСТМОДЕРНІЗМ ЯК НОВІТНЯ МОДЕЛЬ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ РЕАЛЬНОСТІ

CULTUROLOGY

77. *Кузьменко Т. Г., Сава О. І.* 484
ФІЛОСОФІЯ ЛЕГІЗМУ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА СВІДОГЛЯД ЦІНЬ ШИХУАНДІ
78. *Шумейко Л. М.* 488
УКРАЇНСЬКИЙ КУЛЬТУРНИЙ ПРОСТІР В УМОВАХ КУЛЬТУРНОЇ ДЕКОЛОНІЗАЦІЇ

LITERATURE

79. *Лавренчук Т. С.* 494
ДІАЛОГ ТА ПРОТИСТОЯННЯ З КЛАСИЧНОЮ ЛІТЕРАТУРОЮ У ТВОРЧОСТІ А. А. МАРТИНА

PHILOLOGICAL SCIENCES

80. *Talan N. I.* 500
FUNCTIONING AND TRANSLATION OF THE METAPHORIC CONSTRUCTIONS OF THE ADVERTISEMENT
81. *Андрєєва О. Ю.* 509
МОДЕЛЮВАННЯ ЯК СПОСІБ ЕКСПЛІКАЦІЇ КОНЦЕПТУ
82. *Бабчук Ю. Й.* 515
ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТАЛЬНИХ МЕТОДІВ У ФОНЕТИЦІ
83. *Бунзяк Я. Г.* 520
САМОІДЕНТИФІКАЦІЯ ЯК ОСНОВНИЙ ЕЛЕМЕНТ ІДЕНТИЧНОСТІ АННИ ЯРОСЛАВНИ (НА ОСНОВІ РОМАНІВ ЖАКЛІН ДОКСУА ТА РЕЖІНИ ДЕФОРЖ)

МОДЕЛЮВАННЯ ЯК СПОСІБ ЕКСПЛІКАЦІЇ КОНЦЕПТУ

Андрєєва Ольга Юрїївна,

ст. викладач кафедри мовної підготовки
Запорїзький державний медичний університет
м. Запорїжжя, Україна

Анотація: В сучасних когнітивних дослідженнях існують різні типології моделей репрезентації знань. На даний час основною моделлю репрезентації знань у когнітології вважається фрейм. Поняття фрейму було запроваджене в науковий обіг М.Мінським. Вихідне визначення фрейму було доповнене його характерними ознаками і дана модель трактується тепер у науковій літературі як особливий уніфікований конструкт свідомості, як універсальна категорія, що об'єднує вербальні та невербальні знання людини, її досвід і отримує мовне вираження, є оптимальною формою для використання в ході обробки інформації.

Ключові слова: когнітологія, концепт, фрейм, семантика

Безпосередні складові фрейму – узагальнені концепти, які вступають у певні відношення між собою та організують ієрархічну структуру. У концепції фреймового підходу до семантики слова лексичне значення розуміється як “мікрофрейм – певним чином організований блок знань про позначуване, який фіксується за допомогою мовної форми. Основними проблемами фреймової семантики визнаються питання встановлення сутності мовних механізмів, що забезпечують репрезентацію в слові інформації про референтну область, яка за ним стоїть, пошуку причин створення категорії, представленої даною мовною одиницею, та пояснення лексичного значення на основі виявлених причин і їх експлікації.

Теорія фреймів і фреймових сіток є органічним розвитком теорії пропозиції, яка стверджує єдину пропозиціональну форму репрезентації та

зберігання лінгвальних і екстралінгвальних знань в пам'яті людини.

Людина пізнає дійсність такою, якою вона представлена в мові. І оскільки фрейми вербалізованих знань утворюють своєрідний світ-посередник між ментальною структурою та поверхневою семантичною формою втіленого в мові факту дійсності, можливе визнати фрейм та його різновиди інструментарієм представлення знань про досліджуваний фрагмент картини світу – Євросоюз.

Вивчення цілого передбачає створення його моделі. Моделюючи концептуальний простір діяльності Євросоюзу як своєрідного суспільного об'єкта, ми формуємо інший, ізоморфний даному в певних суттєвих ознаках. Такий евристично значущий опис, що підпорядкований загальним закономірностям моделювання, являє собою логічну модель інтеграції.

Поняття моделі та широке застосування моделювання – значне досягнення в науці й методології. В широкому розумінні слова моделювання виражає загальний аспект пізнавального процесу. Історично доведено переважання модельного образу пізнання й мислення людини. Побутує думка, що нам властиво мислити моделями і такий спосіб мислення є органічно невід'ємною частиною інтелектуальної діяльності людини.

Можна відмітити, що об'єкт аналізу може бути представлений моделями різного типу, які однаковою мірою адекватні його властивостям, але відрізняються одна від одної. Адже модель відображає не тільки ці реальні, об'єктивні характеристики, але й нашу точку зору на цей предмет. У результаті отримується більш повне й різнобічне уявлення. Проте жодна модель не може надати вичерпного опису. Щоразу при моделюванні певні властивості об'єкта висвітлюються, виділяються дослідником, решта залишається поза межами розгляду.

Поняття моделі залучається і в дослідженнях картини світу. Сам термін "картина світу" ототожнюють з терміном "модель світу". Картина світу трактується як цілісний глобальний образ світу, що лежить в основі світогляду людини, репрезентує у її свідомості основні властивості дійсності, є

результатом всіх контактів людини з об'єктивною реальністю. Це багатоплановий об'єкт, що вимагає неодномірних підходів до його опису. Визначається картина світу в плані зв'язку з категоріями пізнання, що являють собою етапи, сходинки ознайомлення людини з об'єктивною дійсністю. Це базисні поняття, які відображають інваріантні аспекти, вузлові точки концептуальної картини світу. Відображена в свідомості людей вона є вторинним існуванням реального світу.

Концептуальна картина світу закріплюється в певній матеріальній формі – мові. Але, як підкреслюють вчені, мовна картина світу – це не дзеркальне його відбиття, не фотографування, а результат складної та багатогранної інтерпретації окремих її фрагментів та елементів. Категорії пізнання сприймаються як загальна модель сукупності значень слів у мові в окремий період її розвитку. Простір значень – це ще один квазіпростір, в якому людина сприймає світ. Значення мовних одиниць, як образно зазначає В. М. Телія, служать фарбами для картини світу. Універсальність мови як системи, що забезпечує репрезентацію картини світу за допомогою особливих структур, в лексичній сфері обумовлюється ще й тим, що слова здатні вступати в різного роду комбінації в процесі експлікації фрагментів світу, одним з яких виступає Євросоюз.

Відтворення якомога повнішого та багатогранного образу світу в свідомості людей можливе лише в сполученні його лінгвістичного моделювання та логічного (понятійного) відображення. У процесі пізнання понятійні образи трансформуються у вербальні. Мова тут відіграє моделюючу роль. Можливості побудови моделі в семантиціґрунтуються на вербальному методі опису й аналізу. Модель, як правило, повністю піддається формалізації та операціоналізації.

Співвідношення складників концепту Євросоюзу з мовою по суті і являє собою його кодування мовними засобами. В нашому образі світу весь час висвічується окремий предмет чи явище, ми не можемо сприймати світ у цілому. Мова, мовний знак і його системна організація називають такі відрізки

буття . Фрагменти картини світу визначаються як окремі ділянки глобального світового простору, що не підлягає одномірному лінійному опису. Зафіксовані в мові, вони стають відповідними сегментами мовної картини світу. Для дослідника важливо побачити та розкрити зміст складових ментальної моделі, яка співвідносить слова з реальним світом, та зіставити їх з елементами мови.

Концептуальна модель – як сукупність концептів і пов'язуючих їх відношень – являє собою ментальну інтегровану структуру досвіду людини, систему засвоєних нею узагальнених знань. Базою для формування концептуальної моделі європейської інтеграції служить фіксація в свідомості людей найхарактерніших і найінформативніших ознак складників цього фрагмента картини світу. Проекцією концептуальної моделі в сферу мови є мовна модель, елементами якої є слова та словосполучення як найбільш фіксовані в свідомості мовні одиниці. Логічний зв'язок концептів відбивається в моделі мови у вигляді асоціативних відношень слів.

Повне забезпечення фрагментів відповідає реальному матеріалу оточуючого світу, який має бути кодифікований за допомогою словесних знаків. Оскільки в об'єктивній дійсності існує безліч різноманітних предметів, явищ, процесів, то для означування окремих ділянок картини світу необхідна безмежна кількість різних мовних засобів. Різноманітність їх досягається не за рахунок чисельного збільшення засобів номінації, а зумовлена значною мірою комбінаторними можливостями елементів лексичної системи.

Виражаючи загальні значення, мовні засоби дають уявлення про той фрагмент дійсності, який вони називають. У той же час вони несуть специфічну, додаткову інформацію, яка нашаровується на вираження основних значень. Таким чином, слова, заключаючи в собі досліджуваний фрагмент картини світу не тільки в прямих значеннях, а й у їх відтінках, формують весь об'єм знань про Євросоюз. Під концептом “Євросоюз” розуміється сукупність всіх аспектів діяльності Європейського Союзу, то вважаємо можливим виділити деякі аспекти цієї діяльності у вигляді окремих концептів. Наприклад, зміст концепту “соціально-економічна діяльність ЄС” визначається загальним

характером діяльності цієї організації особливого типу. В рамках цього концепту можна виділити ще й результати соціально-економічної діяльності ЄС: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЄС у цілому, ЄДИНИЙ ВНУТРІШНІЙ РИНОК, ЕКОНОМІЧНО-ГРОШОВИЙ СОЮЗ та інші.

Діяльність Європейського Союзу в цьому напрямку спрямована на досягнення повної соціально-економічної інтеграції, що передбачає створення на основі єдиного внутрішнього ринку та економічно-грошового союзу об'єднаної економічної території зі спільними митними й торгівельними кордонами. Також одним із пріоритетів Європейського Союзу визначено досягнення добробуту його громадян, важливим аспектом якого є поліпшення якості життя. Тому можна стверджувати, що незважаючи на окремі відмінності в завданнях, економічна діяльність й соціальна політика знаходяться у тісному взаємозв'язку.

Межі концептуальних макрополів, як і всього простору, нечіткі, розмиті, з потенційною можливістю “зсуву” в той чи інший бік. Зміст соціально-економічної діяльності ЄС проектується на її кінцеві результати. В той же час окремі концепти макрополів ЄДИНИЙ ВНУТРІШНІЙ РИНОК і ЕКОНОМІЧНО-ГРОШОВИЙ СОЮЗ здатні знайти свій відбиток у СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ Євросоюзу. Тому поділ концептуального простору на дві площини, що уособлюють собою основні аспекти процесу й результат цього процесу, – умовний, проведений лише в рамках і з метою дослідження. Кожна тема репрезентує окреме концептуальне макрополе та деталізується у підтемах – концептуальних полях. У цілому вони виступають конститuentами концептуального макрополя „Євросоюз”.

Загальні закономірності формування їхнього змісту залежать від особливостей вербальної репрезентації концепту. Концептуальні поля й мікрополя базуються на певних сіткових моделях. Ці моделі, чи структури, формуються на таких засадах: 1) ідентифікація актантів поля; 2) визначення їхніх статичних предикатів, які задаються списком; 3) виділення динамічних предикатів, що організуються у вигляді фреймів, представлених за допомогою

схемат; 4) встановлення типових актантів поля, статичних атрибутів і фреймових структур на основі їх кількісного аналізу. Типові поняття формують прототиповий онтологічний образ.

Аксіологічні інтерпретації потенційно множинні та варіативні. Об'єктивізація оцінного ракурсу здійснюється за рахунок вибору самого факту, який ґрунтується на стереотипному баченні суспільством: позитивний, негативний чи нейтральний резонанс.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Арутюнова Н.Д. Типы языковых значений: Оценка. Событие. Факт. – М.: Наука, 1988. – 341 с.
2. Радзієвська Т.В. Текст як засіб комунікації. – К.: НАН України, Інститут української мови, 1998. – 194 с.
3. Тищенко К.М. Метатеорія мовознавства. – К.: Основи, 2000. – 350 с.